



Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 28. april 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 345 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pia Adelsten (DF).

12. december 2014

J.nr. 2014-3737

Spørgsmål nr. 345:

”Hvor meget ville statskassen spare i kontanthjælp og dagpenge, hvis de 90.000 stillinger, der i dag er besat med østeuropæere, i stedet var besat med dansk arbejdskraft?”

Endeligt svar:

Det er grundlæggende ikke retvisende at antage, at en given reduktion i antallet af udenlandske arbejdstagere i Danmark vil medføre et tilsvarende fald i antallet af ledige danskere. Det skal blandt andet ses i lyset af, at antallet af job ikke er en given størrelse uafhængig af arbejdsstyrken.

Som udgangspunkt vil en øget arbejdsstyrke også medføre øget beskæftigelse, *jf. Finansredegørelse 2014*. En større befolkning i Danmark medfører også større efterspørgsel. Adgang til udenlandsk arbejdskraft kan endvidere indebære, at en række varer og tjenester bliver billigere til gavn for danske husholdninger og virksomheder. Lavere priser øger velstanden og bidrager til, at forbrug og investeringer øges. Derigennem øges også det samlede antal job. Tilstedeværelsen af udenlandsk arbejdskraft i Danmark indebærer således ikke et modsvarende fald i antallet af beskæftigede danskere.

Det er tidligere vurderet, at østeuropæiske statsborgere i Danmark har haft en omtrent neutral virkning på de offentlige finanser, *jf. svar på Finansudvalgets spørgsmål 69 af 6. november 2013*.

Arbejdstagere fra de østeuropæiske lande er omfattet af EU's regler om arbejdskraftens fri bevægelighed. I løbet af året 2013 var der 82.200 EU-borgere fra Østeuropa, der havde en kortere eller længere periode med beskæftigelse i Danmark, heraf havde ca. 50 pct. ikke registreret bopæl i Danmark. Østeuropa er i denne sammenhæng afgrænset til EU-medlemslandene Estland, Letland, Litauen, Polen, Ungarn, Rumænien, Bulgarien, Slovenien, Slovakiet, Tjekkiet og Kroatien.

Opgjort på fuldtidsbasis svarede beskæftigelsen blandt østeuropæiske EU-borgere i Danmark i 2013 til omkring 36.800 fuldtidsbeskæftigede, hvoraf ca. 10.000 fuldtidsbeskæftigede ikke havde registreret bopæl i landet.

En del af de beskæftigede østeuropæiske statsborgere har været i Danmark før de nævnte lande kom med i EU, svarende til ca. 4.000 fuldtidsbeskæftigede. Disse 4.000 vil i denne sammenhæng kunne betragtes på lige fod med danskere. Der kan således beregningsmæssigt tages udgangspunkt i 22.800 fuldtidsbeskæftigede med bopæl i Danmark og 10.000 fuldtidsbeskæftigede pendlere. Det drejer sig således om 32.800 fuldtidsarbejdspladser.

Det er som nævnt grundlæggende urealistisk at antage, at en given reduktion i antallet af udenlandske arbejdstagere i Danmark vil medføre et tilsvarende fald i antallet af ledige danskere. Følgende er derfor et rent og skær stilistisk regneeksempel, hvor det ikke-plausibelt antages, at de 32.800 arbejdspladser bliver besat af dansk arbejdskraft. Desuden antages, at arbejdskraften bliver fordelt på 75 pct., der kommer fra arbejdsløshedsdagpenge, og 25 pct., der kommer fra kontanthjælp. Dette tænkte regneeksempel vil isoleret set give en besparelse på 5,9 mia. kr., fordelt på ca. 4,9 mia. kr. i dagpenge og ca. 1 mia. kr. i kontanthjælp. Med en alternativ løn for dagpengemodtagere på knap 324.000 kr. og for en kontanthjælpsmodtager på godt 294.000 kr., vil et sådant regneeksempel give en styrkelse af de offentlige finanser på ca. 3,2 mia. kr., når der tages højde for skat og tilbageløb via afgiftssystemet. Der er i regnestykket taget højde for, at en stor del af de herboende østeuropæiske arbejdere vil være berettiget til sociale ydelser.

Der er ikke fuld information om de faktiske løn- og arbejdsvilkår for de nuværende østeuropæiske arbejdere, herunder om den foreslåede gennemsnitsløn er repræsentativ for den nuværende arbejdsindsats og produktion.

Ovenstående stilistiske regneeksempel skønnes ikke at være et realistisk scenarie. Regneeksemplet hviler på en række antagelser om substitution, som ikke umiddelbart kan forventes at være realistiske. Det vurderes ikke, at en reduktion i antallet af arbejdstagere fra Østeuropa vil medføre en tilsvarende reduktion i ledigheden, bl.a. som følge af forskelle i kvalifikationer og det forhold, at der altid har eksisteret ledighed uafhængigt af mulighederne for arbejdskraftindvandring.

Venlig hilsen

Henrik Dam Kristensen